

Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς: Η Θεομήτωρ είναι ο τόπος όλων των χαρίτων και πλήρωμα κάθε καλοκαγαθίας

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

«...Αν ο θάνατος των οσίων είναι τίμιος και η μνήμη δικαίου συνοδεύεται από εγκώμια, πόσο μάλλον τη μνήμη της αγίας των αγίων, δια της οποίας επέρχεται όλη η αγιότης στους αγίους, δηλαδή τη μνήμη της αιειπάρθενης και Θεομήτορος, πρέπει να την επιτελούμε με τις μεγαλύτερες ευφημίες.

Αυτό πράττουμε εορτάζοντας την επέτειο της αγίας κοιμήσεως ή μεταστάσεώς της, που αν και με αυτή είναι λίγο κατώτερη από τους αγγέλους, όμως ξεπέρασε σε ασύγκριτο βαθμό και τους αγγέλους και τους αρχαγγέλους και όλες τις υπερκόσμιες δυνάμεις δια της εγγύτητός της προς τον Θεό και δια των από παλαιά γραμμένων και πραγματοποιημένων σ' αυτή θαυμασίων.

Ο θάνατός της είναι ζωηφόρος, μεταβαίνοντας σε ουράνια και αθάνατο ζωή, και η μνήμη τούτου είναι χαρμόσυνη εορτή και παγκόσμια πανήγυρις, που όχι μόνο ανανεώνει τη μνήμη των θαυμασίων της Θεομήτορος, αλλά και προσθέτει τη κοινή και παράδοση συνάθροιση των ιερών Αποστόλων από κάθε μέρος της γης για την πανίερη κηδεία της, με θεολήπτους ύμνους, με τις αγγελικές επιστασίες και χοροστασίες και λειτουργίες γι' αυτήν.

Οι Απόστολοι προπέμπουν, ακολουθούν, συμπράττουν, αποκρούουν, αμύνονται και

συνεργούν με όλη τη δύναμη μαζί με εκείνους που εγκωμιάζουν το ζωαρχικό και θεοδόχο εκείνο σώμα, το σωστικό φάρμακο του γένους μας, το σεμνολόγημα όλης της κτίσεως.

Ενώ ο ίδιος ο Κύριος Σαβαώθ και Υιός αυτής της αειπάρθενης, είναι αοράτως παρών και αποδίδει στη μητέρα την εξόδιο τιμή. Σε αυτού τα χέρια εναπέθεσε και το θεοφόρο πνεύμα, δια του οποίου έπειτα από λίγο μεταθέτει και το συζυγικό προς εκείνο σώμα σε χώρο αείζωο και ουράνιο.

Διότι μόνο αυτή, ευρισκομένη ανάμεσα στο Θεό και σ' ολόκληρο το ανθρώπινο γένος, τον μεν Θεό κατέστησε υιόν ανθρώπου, τους δε ανθρώπους έκανε υιούς Θεού, ουρανώσασα τη γη και θεώσασα το γένος. Και μόνο αυτή από όλες τις γυναίκες αναδείχθηκε μητέρα του Θεού εκ φύσεως πάνω από κάθε φύση. Υπήρξε βασίλισσα κάθε εγκοσμίου και υπερκοσμίου κτίσματος.

Τώρα έχοντας και τον ουρανό κατάλληλο κατοικητήριο, ως ταιριαστό της βασιλείου, στον οποίο μετατέθηκε σήμερα από τη γη, στάθηκε και στα δεξιά του παμβασιλέως με διάχρυσο ιματισμό ντυμένη και στολισμένη, όπως λέγει ο προφήτης. (Ψαλμ. 44,11). Διάχρυσο ιματισμό, που σημαίνει στολισμένη με τις παντοειδείς αρετές. Διότι μόνο αυτή κατέχει τώρα μαζί με το θεοδόξαστο σώμα και με τον Υιό, τον ουράνιο χώρο. Δεν μπορούσε πραγματικά γη και τάφος και θάνατος να κρατεί έως το τέλος το ζωαρχικό και θεοδόχο σώμα της και αγαπητό ενδιαίτημα ουρανού και του ουρανού των ουρανών.

Αποδεικτικό για τους μαθητές στοιχείο περί της αναστάσεώς της από τους νεκρούς γίνονται τα σινδόνια και τα εντάφια, που μόνα απέμειναν στο τάφο και βρέθηκαν από εκείνους που ήλθαν να την ζητήσουν, όπως συνέβηκε προηγούμενα με τον Υιό και δεσπότη. Δεν χρειάστηκε να μείνει και αυτή επίσης για λίγο πάνω στη γη, όπως ο Υιός της και Θεός, γι' αυτό αναλήφθηκε αμέσως προς τον υπερουράνιο χώρο από τον τάφο.

Με την ανάληψή της η Θεομήτορ συνήψε τα κάτω με τα άνω και περιέλαβε το πάν με τα γύρω της θαυμάσια, ώστε και το ότι είναι ελαττωμένη πολύ λίγο από τους αγγέλους, γεύομενη το θάνατο, αυξάνει τη υπεροχή της σε όλα . Και έτσι είναι η μόνη από όλους τους αιώνες και από όλους τους αρίστους που διαιτάται με το σώμα στον ουρανό μαζί με τον Υιό και Θεό.

Η Θεομήτωρ είναι ο τόπος όλων των χαρίτων και πλήρωμα κάθε καλοκαγαθίας και εικόνα κάθε αγαθού και κάθε χρηστότητας, αφού είναι η μόνη που αξιώθηκε όλα μαζί τα χαρίσματα του Πνεύματος και μάλιστα η μόνη που έλαβε παράδοξα στα σπλάχνα της εκείνον στον οποίο βρίσκονται οι θησαυροί όλων των χαρισμάτων.

Τώρα δε με το θάνατό της προχώρησε από εδώ προς την αθανασία και δίκαια μετέστη και είναι συγκάτοικος με τον Υιό στα υπερουράνια σκηνώματα και από εκεί επιστατεί με τις ακοίμητες προς αυτόν πρεσβείες εξιλεώνοντας αυτόν προς όλους μας.

Είναι τόσο πολύ πλησιέστερη από τους πλησιάζοντας το Θεό, όχι μόνο από τους ανθρώπους, αλλά και από αυτές τις αγγελικές ιεραρχίες. «Τα Σεραφίμ στέκονταν γύρω του» (Ησαΐας 6,2) και ο Δαβίδ λέγει: «παρέστη η βασίλισσα στα δεξιά σου».

Βλέπετε τη διαφορά της στάσεως; Από αυτή μπορείτε να καταλάβετε και τη διαφορά της, κατά την αξία της τάξεως. Διότι τα Σεραφείμ ήταν γύρω από το Θεό, πλησίον δε στον ίδιο μόνο η βασίλισσα και μάλιστα στα δεξιά του. Όπου κάθισε ο Χριστός στον ουρανό, δηλαδή στα δεξιά της μεγαλωσύνης, εκεί στέκεται και αυτή τώρα που ανέβηκε από τη γη στον ουρανό.

Ποιός δεν γνωρίζει ότι η Παρθενομήτωρ είναι εκείνη η βάτος που ήταν αναμμένη αλλά δεν καταφλεγόταν. (Ψαλμ.44,19) Και αυτή η λαβίδα, που πήρε το Σεραφείμ, τον άνθρακα από το θυσιαστήριο, που συνέλαβε δηλαδή απυρπολήτως το θείο πυρ και κανείς άλλος δεν θα μπορούσε να έλθει προς το Θεό. Επομένως μόνη αυτή είναι μεθόριο της κτιστής και της άκτιστης φύσεως.

Ποιός θα αγαπούσε το Υιό και Θεό περισσότερο από τη μητέρα, η οποία όχι μόνο μονογενή τον γέννησε, αλλά και μόνη της αυτή χωρίς ανδρική ένωση, ώστε να είναι το φίλτρο διπλάσιο.

Όπως λοιπόν, αφού μόνο δι' αυτής επεδήμησε προς εμάς, φανερώθηκε και συναναστράφηκε με τους ανθρώπους, ενώ πριν ήταν αθέατος, έτσι και στον μελλοντικό ατελεύτητο αιώνα κάθε πρόοδος και αποκάλυψη μυστηρίων χωρίς αυτήν θα είναι αδύνατος.

Δια μέσου της Θεομήτορος θα υμνούν το Θεό γιατί αυτή είναι η αιτία, η προστάτης και πρόξενος των αιωνίων. Αυτή είναι θέμα των προφητών, αρχή των Αποστόλων, εδραίωμα των μαρτύρων, κρηπίς των διδασκάλων, η ρίζα των απορρήτων αγαθών, η κορυφή και τελείωση κάθε αγίου.

Ω Παρθένε θεία και τώρα ουρανία, πως να περιγράψω όλα σου τα προσόντα; Πως να σε δοξάσω, το θησαυρό της δόξας; Εσένα και η μνήμη μόνο αγιάζει αυτόν που την χρησιμοποιεί. Μετάδωσε πλούσια λοιπόν τα χαρίσματά σου στο λαό σου, Δέσποινα, δώσε τη λύση των δεινών μας, μετάρτρεψε όλα προς το καλύτερο με τη δύναμή σου, δίδοντας τη χάρη σου για να δοξάζουμε το προαιώνιο Λόγο που σαρκώθηκε από σένα για μας μαζί με τον άναρχο Πατέρα και το ζωοποιό Πνεύμα, τώρα και πάντοτε και στους ατελευτήτους αιώνες. Γένοιτο...».

Απόσπασμα από τις Πατερικές εκδόσεις/ «Γρηγόριος ο Παλαμάς», 10ος τόμος